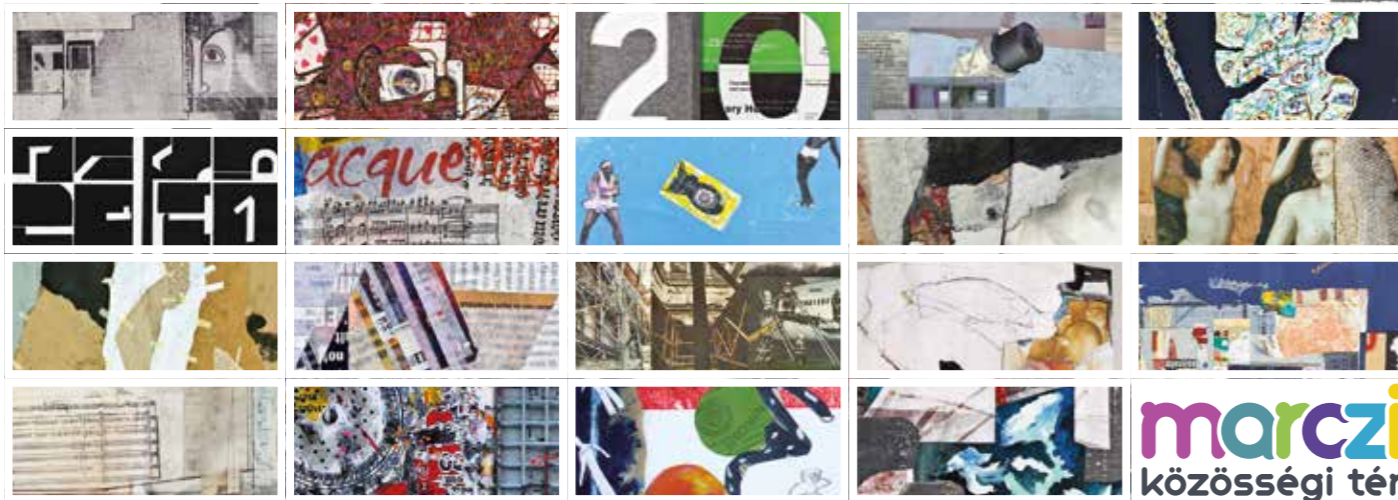

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

A képrészletek a kiállító művészek sorrendjében következnek

www.vizivarosigaleria.hu

MAGYAR FESTŐK TÁRSASÁGA

Tendenciák napjaink képzőművészetében 17.

ÚJ KOLLÁZSOK

Válogatás a Vízivárosi Galéria 2012-ben megrendezett azonos című kiállításának anyagából/

Kiállító művészek:

Alföldi László • Ballonyi Pál Margit • Barabás Márton • Fülöp Zoltán • Horgas Béla • Konok Tamás • Lakner Zsuzsa • Luzsicza Árpád • Mazalin Natália • M. Novák András • Diane Sophrin • Székelyi Kati • Szőnyei György • T. Horváth Éva • Tóth Ferencz • Tzortzoglou Georgios • Vasvári Sándor László • Végh András • Wellisch Tehel Judit

Korunk: a kollázsok kora

Az első – tudatosan létrehozott – kollázsok éppen 100 éve, 1912 körül születtek George Braque és Pablo Picasso szegényes, elhanyagolt párizsi műtermeiben. Velük nemcsak néhány „ragasztás” került be a festmények közé, hanem egy új világszemlélet is. A valódi és az illúzió, a tárgyilag létező, megérintható valóság és annak „égi” mása, látszata nem vált el többé élesen egymástól. Leginkább csak érintéssel lehetett a kettőt megkülönböztetni, hogy a vásznon ott van-e valóban egy fonott szalma felülete, vagy csak annak festett utánzata. A kollázs, azaz a ragasztás nemcsak gyakorlattá vált, hanem elméletté, sőt, kicsit követelménnyé is.

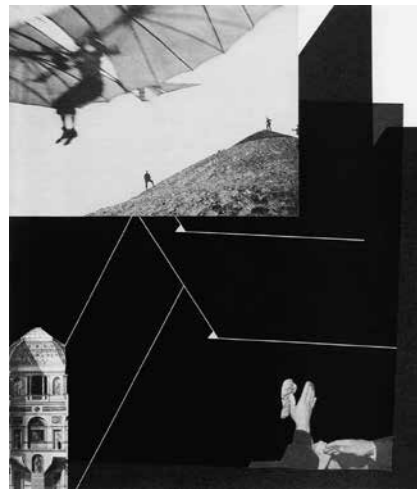
2013. július 8 - 2014. június 27.

Tzortzoglou Georgios /Horgas/: Kurtág, 2003. vegyes tech., 140x100 cm

A kiállítás megtekinthető: naponta 9-18 óráig (augusztusban nyári szünet) 1022 Budapest, Marczibányi tér 5/a, Telefon: 212-2820, www.marczi.hu

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT 1022 Budapest, Marczibányi tér 5/a, Telefon: 212-2820, E-mail: marczi@marczi.hu, www.marczi.hu

Konok Tamás: Kérvény a gázművek helyi kirendeltségéhez, 1985, kollázs

hogyan meg lehessen „csalni” a nézőt, pontosabban a néző tekintetét, s hogy a „trompe l’oeil” elvegye a képek ünnepélyességét, megfossa őket az ábrázolás abszolút igazságától. Helyette a látvány megkérdőjelezhetővé vált: hogy tulajdonképpen most egy hegedű testének darabja, egy szalvéta vagy kártya ábrázolja-e – mint ahogy megszoktuk – a valóságot, vagy éppen ő maga vált-e valósággá. S ha azzá vált, akkor megtapinthatjuk-e, érzékelhetjük-e, amint hozzáilleszkedik az alaphoz, legyen az fa, vászon, papír, vagy bármi más.

Az első „ragasztott képek”, a maguk tapéta-, újság, cigarettapapír beillesztéseivel nyilvánvalóan magukra vonták a figyelmet, s feltehetően nem kis megbotránkozást váltottak ki. Azóta – száz éve – megszokták már őket. A kollázs ugyanis – annyi más technikával és műfajjal ellentétben – nem ment ki a divatból, sőt. Évről évre, napról napra megújul, új és új arculatokat teremt. Nem sokkal a második világháború vége, azaz 1945 után, az egész festészeti hagyomány Európában megkérdőjeleződött. Lekoptatott, letépdelt plakát-felületek nyertek önálló életet az úgynevezett „affichistes” francia és olasz művészek alkotásaiban. Párizsban a sváb képfestő technikára emlékeztető pliage (hajtogatás) technikájával születtek meg Hantai Simon vásznai, amelyek eredetisége ma már nemzetközileg elismertté vált. Ugyancsak Párizsban tollakból, kavicsokból, durva anyagokból és festett masszából összeállított figurák születtek az „art brut” képviselőinek (pl. Dubuffet, Chaissac) műtermében. Ugyanebben az időszakban a kollázs ismét „felértékelődött”. Noha akkoriban, s azóta is többnyire a felületen érvényesül leginkább, mint ahogyan itt most, ezen a kiállításon is láthatjuk, mégis, vannak kivételek, mint például Nagy Gábor két *Ház objekt-je*, amelynek tömege, teste fa, bőre pedig kollázs, azaz a kollázs nem síkban, hanem térben terjeszkedik, ezzel megsokszorozva a kívánt hatást. A másik, ugyancsak térbeli kiterjedést Vasvári László Sándor

Tendenciák napjaink képzőművészetében 17.

Iratrendező kollázs albuma képviseli, ami kicsiben mintha egy kiállítási installáció modellje is lehetne, avval a sajátossággal, hogy a „tarkószerkezete”, az iratrendező adott, azt csak fel lehet öltöztetni, képek sokaságával beborítani. A keret, a kivágás is lehet meghatározó, így például Tóth Ferencz *Nullácskáim* estében, amikor is a billenő ovális által meghatározott belső tér szabja meg kompozíció lehetőségeit.

A „klasszikus” kollázsok elsődlegesen a felület szépségét, a különféle anyagok, szövegek és felületek együttesét határozzák meg (mint például Alföldi László, Fülöp Zoltán, Kováts Borbála vagy Kazinczy Gábor esetében). Az írás, pontosabban az írás-töredék a felületet még gazdagabbá, változatosabbá teszi (mint Kopócsy Judit, Károlyi Ernő, vagy – a nemrég elhunyt – Szikora Tamás esetében, ahol a hétköznapi írott sorok a kompozíció szerves részeivé válnak.) Vannak, akiknél a kompozíciók humoros-groteszk jellege (Zoltán Sándor) vagy nagyszabású látomásai (Wellisch-Tehel Judit, Wegroszta Gyula, Ábrahám Rafael, M. Novák András) távolról a szürrealizmus szemléletére emlékeztetnek. A kubista kollázsokra jellemző szürke-barnás tónusok erőteljesen érvényesülnek T. Horváth Évánál, Szőnyi Györgynél viszont a modern, fotómontázs- film hatások dominálnak. A sajátos technika (nájlonzacskók együttese) a régi plakáttépők (affichistes) hatására utal Lakner Zsuzsánál, míg Luzsicza Árpád *Fekete bombázó*-ja korunk illusztrációinak képvilágából merít. Konok Tamás tiszta, puritán fekete-fehér horizontális jelekből kialakított vonalritmusa a korai absztrakt filmek (Viking Eggeling) ritmusát idézi. A többnyire, halványabb pasztell-tónúsú, érzékeny felületű kollázsok (Szécsi Katalin Zs., Székelyi Kati, Sophrin Diane, Nagy Imre Gyula, Mazalin Natália) színvilágától eltér Ballonyi Pál Margit *Függőségben* kompozíciója, élénk piros színeivel, plasztikus felületével, és Horgas Béla inkább naív, gyemekrajzokra is emlékeztető színes kollázs. Mózes Katalin lendületes, nagy – fekete és színes – foltokra alapozott *Lemberg 2* látványa jobban közelít az absztrakt festmények, mint a kollázsok szemléletéhez. Ugyancsak felszabadult, lendületesen magabiztos Szilvitzky Margit két *Képsugara* is. Végül Barabás Márton a kollázsok egy nagyon is korszerű, hatásos megoldását adja.

A kollázs tehát, amit éppen száz éve fedeztek fel a képzőművészet számára, nemhogy kimenne a divatból, hanem egyre inkább aktuálisává válik, s a korábbi megoldások mellett saját új, egyéni útjait keresi.

Passuth Krisztina